

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3^ο ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες που θα αντλήσετε από το κείμενο που σας δίνεται να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

α. με ποιες ενέργειες αποκατέστησε ο αυτοκράτορας της Νίκαιας, Ιωάννης Βατάτζης το σύστημα της άμυνας των συνόρων, ιδιαίτερα στην Ανατολή;

(μονάδες 13)

β. σε ποιους τομείς της οικονομίας έδωσε ιδιαίτερη σημασία ο Ιωάννης Βατάτζης, ποιοι ήταν οι στόχοι της οικονομικής του πολιτικής και με ποιες ενέργειες τους υλοποίησε;

(μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ακολουθώντας τις καλύτερες παραδόσεις του βυζαντινού κράτους ο Ιωάννης Βατάτζης, δημιούργησε στρατιωτικά αγροκτήματα και ενίσχυσε τις στρατιωτικές δυνάμεις με τη μόνιμη εγκατάσταση των Κουμάνων* –που είχαν εκδιωχθεί από τους Μογγόλους – ως στρατιωτών στις ακριτικές περιοχές [...] με τον όρο της προσφοράς στρατιωτικής υπηρεσίας. Με τον τρόπο αυτό αποκαταστάθηκε ιδιαίτερα στην Ανατολή το σύστημα της άμυνας των συνόρων [...]. Τα οικονομικά μέτρα του Ιωάννη Βατάτζη αξίζουν ιδιαίτερη προσοχή. [...] πρώτος αυτός έδωσε το καλό παράδειγμα στη γεωργία. Τα αυτοκρατορικά κτήματα ορίσθηκε να γίνουν πρότυπα για να δείξουν στους υπηκόους τι μπορεί να αποφέρει η φροντισμένη και συνετή διαχείριση στην γεωργία, την αμπελοκομία και την κτηνοτροφία. Στη σύζυγό του δώρισε ένα διάδημα** με μαργαριτάρια και πολύτιμους λίθους, τους οποίους απόκτησε με την πώληση των αυγών από το κτήμα του. Αυτό το «στέμμα των αυγών», όπως το ονόμασε ο ίδιος ο αυτοκράτορας, ενσάρκωνε γι' αυτόν ένα ολόκληρο πρόγραμμα. Βασικός στόχος της οικονομικής πολιτικής του ήταν να καταστήσει τη χώρα οικονομικά αυτάρκη. [...] Κάθε πολίτης έπρεπε να αρκестεί με «ό,τι παράγει το ρωμαϊκό έδαφος και ό,τι δημιουργούν τα ρωμαϊκά χέρια».

Ostrogorsky, G. (1981). *Ιστορία του βυζαντινού κράτους*, τόμος τρίτος, (Ι. Παναγόπουλος, Μετ.), Αθήνα: Ιστορικές Εκδόσεις Στέφανος Βασιλόπουλος, σ.σ. 122-123.

*τουρκικός νομαδικός λαός

** στέμμα